KYRIE

POUL ANDERSON

„Kyrie” a apărut mai întâi în culegerea *The Farthest Reaches* (1968), al cărei titlu antologatorul Joseph Elder îl desprinde, parafrazat, chiar din textul povestirii: „The ship prowled the farther reaches” („Nava mai rătăci multă vreme prin spaţiu, spre alte destinaţii şi frontiere”). În 1969, *„Kyrie”* a ajuns în selecţia finală de cinci titluri, nu „nominalizate” (ceea ce în românește înseamnă altceva), ci propuse spre a candida (asta înseamnă în englezește „nominated”, „nomination”, „nominee”) la Premiul Nebula pe 1968 (adjudecat însă, în final, de o altă „candidată”). Că succesul nu este sinonim cu valoarea şi nici viceversa, că succesul trece iar valoarea rămâne, o dovedesc numeroase şi prestigioase antologii în care, pe parcursul anilor şi deceniilor ce-au trecut de-atunci, povestirea lui Poul Anderson a fost chemată să-şi ocupe locul pe care-l merită: *World's Best Science Fiction 1969* (1969), antologatori Donald A. Wollheim şi Terry Carr; *Black Holes and Other Marveles* (1978, 1981), antologator Jerry Pournelle; *The Road to Science Fiction,* vol. III, *From Heinlein to Here* (1979, 1996), antologator James E. Gunn; *Norton Book of Science Fiction* (1993), antologatori Ursula K. Le Guin şi Brian Attebery; *The Ascent of Wonder: The Evolution of Hard SF* (1994), antologatori David G. Hartwell şi Kathryn Cramer.

Pe culmea unui pisc din Carpaţii Lunari sălăşluieşte mănăstirea Sfintei Marta din Betania. Zidurile tăiate în roca naturală, una cu stânca muntelui, se profilează întunecate şi abrupte pe un cer întotdeauna negru. Dacă te-apropii dinspre Polul Nord de-a lungul Traseului Platon, poţi vedea crucea din vârful turnului proiectată limpede pe discul, albastru al Pământului. Nu se aude bătând nici un clopot – sunetul nu se propagă în vid.

Vei auzi însă clopotele înăuntru, la ceasurile de rugăciune, răsunând prin catacombele de dedesubt, unde maşinile veşnic în funcţiune asigură un mediu de viaţă asemănător cu cel terestru. Dacă se-ntâmplă să mai rămâi o vreme, le vei auzi chemarea pentru slujba de pomenire. Căci s-a statornicit

datina ca la mănăstirea Sfintei Marta să se înalţe rugăciuni pentru cei ce au pierit în spaţiu; şi de la an la an, aceştia sunt tot mai mulţi.

Dar nu aceasta este îndatorirea călugăriţelor. Ele se îngrijesc de cei bolnavi, de nevoiaşi, de infirmi, de cei ce şi-au pierdut minţile, de toţi cei pe care spaţiul i-a zdrobit şi i-a zvârlit înapoi. Luna e plină de asemenea nefericiţi, fie exilaţi acolo pentru că nu mai pot suporta gravitaţia de pe Pământ, fie suspectaţi de-a fi purtătorii unor germeni patogeni de pe planete necunoscute, fie pentru că oamenii sunt prea ocupaţi să-şi croiască drum peste mereu alte şi alte frontiere, pentru a mai avea timp să se ocupe şi de cel căzuţi pe drum. Pentru surorile de-acolo, costumul de cosmonaut e la fel de obişnuit ca rasa călugărească, iar degetele lor sunt la fel de dibace în utilizarea instrumentului medical ca şi în prefirarea rozariului.

Le rămâne însă timp şi pentru meditaţie. Noaptea, când strălucirea orbitoare a Soarelui se stinge timp de-o jumătate de lună, panourile capelei se deschid şi, prin cupola transparentă, privirea stelelor cade drept asupra lumânărilor ce pâlpâie. Stelele însă nu pâlpâie, lumina lor în vid e fixă, îngheţată. Dintre călugăriţe, una mai ales e nelipsită de la acel ceas de rugă pentru cei morţi, pentru propriii ei morţi. Şi stareţa mănăstirii are grijă ca ea să poată fi de faţă şi să nu lipsească atunci când, la un an o dată, răsună acea slujbă orânduită anume chiar din ceasul legământului ei întru cele sfinte:

Requiem aeternam dona eis. Domine,
et lux perpetua luceat eis.
Kyrie eleison, Christe eleison, Kyrie eleison.

* * *

Expediţia spre Supernova Sagitarii avea un echipaj format din cincizeci de fiinţe umane şi o pară de foc. Desprinzându-se de pe orbita terestră, făcuse apoi un lung ocol pentru ca, la escala de pe Epsilon Lyrae, să-l ia la drum şi pe ultimul membru al echipajului. Din acel punct, a început să se apropie de destinaţie în etape.

Acesta este paradoxul: spaţiul şi timpul nu sunt altceva decât unul ipostaza celuilalt. Explozia avusese deja loc cu peste o sută de ani în urmă, când a fost observată de oamenii de pe Ultima Spes. Aceştia duceau mai departe strădania unor generaţii întregi de a pătrunde cu mintea civilizaţia unor fiinţe complet altfel decât noi; dar într-o noapte, ridicându-şi privirile spre cer, au văzut o lumină atât de strălucitoare încât arunca umbre.

Acel front de undă avea să atingă Pământul abia peste câteva secole.

Dar în acel moment din viitor, din strălucirea orbitoare de-acum n-avea să mai rămână decât un slab punct luminos pierdut în puzderia de lumini de pe cer. În acest timp însă, o navă echipată pentru a putea străbate în salturi instantanee spaţiul cosmic pe care lumina trebuie să-l parcurgă abia târându-se, ar fi putut s-o ia pe urma lăsată în timp de acea stea gigantică ce trăgea să moară.

De la distanţa adecvată, aparatele înregistrau ceea ce se petrecuse înainte de explozie, acea imensă masă incandescentă prăbuşindu-se în sine după ce-şi consumase în foc ultima fărâmă de combustibil nuclear. Un salt, şi vedeau acum ce se întâmplase cu un secol în urmă, vâltoarea şi convulsia şi vijelia de quante şi neutrino, şi radiaţia ce egala sute de miliarde de sori de pe tot cuprinsul aceste galaxii puşi laolaltă.

Totul se stinse apoi, lăsând un gol în cer, şi-atunci Raven se apropie şi mai mult. Înaintând spre interior cu încă cincizeci de ani-lumină – cincizeci de ani! – nava examina acum chiar sâmburele de foc micşorându-se din ce în ce în miezul acelei pâcle ce avea luminozitatea fulgerului.

Cu douăzeci şi cinci de ani mai târziu, globul central se închircise şi mai mult, în timp ce nebuloasa crescuse în expansiune şi scăzuse în strălucire. Dar pentru că se apropiaseră la o distanţă aşa de mică, totul părea acum mai mare şi mai strălucitor. Acea necruţătoare strălucire orbitoare, insuportabilă pentru ochiul liber, făcea să pălească toate constelaţiile de pe cer. Prin filtrele telescoapelor apărea imaginea unei scântei alb-albăstrii plutind în inima unui nor opalescent dantelat pe margini cu filamente delicate.

Raven începu preparativele pentru saltul final, prin care urma să ajungă chiar în imediata apropiere a supernovei.

Căpitanul Teodor Szili porni să-şi facă ultimul tur de inspecţie. Motoarele navei îl învăluiau în murmurul lor difuz, imprimând navei acceleraţia gravitaţională calculată spre a atinge viteza intrinsecă optimă. Zumzetul motoarelor, ţiuitul stins al dispozitivelor de reglare, fâşâitul sistemelor de ventilaţie. Simţea energia navei trecându-i ca o vibraţie de-a lungul oaselor. Dar numai metal de-jur-împrejur, gol şi inospitalier. Prin hublou, o îmbulzeală sălbatică de stele, monstru nu constelaţie: aşa arată de-aici arcul fantomatic al Căii Lactee; dincolo de hublou, vidul cosmic, razele cosmice, frigul cosmic de-abia cu ceva peste zero absolut, iar până la cel mai apropiat adăpost omenesc – distanţe pe care nici chiar imaginaţia nu poate să le străbată. Era pe punctul de a-şi duce oamenii acolo unde nimeni înaintea lor nu mai fusese vreodată, în condiţii pe care nimeni nu le putea prevedea cu certitudine, şi această povară apăsa greu pe umerii lui.

O găsi pe Eloise Waggoner la postul ei, o cabină strâmtă, dar legată prin

interom direct cu puntea de comandă. Venise acolo atras de muzică: acorduri de un calm majestuos şi triumfal pe care nu-l mai întâlnise până atunci. Din pragul cabinei, unde se oprise, o văzu stând în faţa unui mic magnetofon aşezat pe masă.

— Asta ce mai e? o întrebă el.

— A! tresări femeia (nu se putea gândi la ea ca la o fată, deşi abia trecuse de vârsta adolescenţei). Păi... aşteptam saltul.

— Doar era vorba să fii gata în orice moment, nu?

— Şi ce-aş avea de făcut? răspunse ea cu mai puţină timiditate decât îi era felul. Vreau să spun, nu-s nici navigator, nici expert ştiinţific.

— Faci parte din echipaj. Tehnician de comunicaţii speciale.

— Da, cu Lucifer. Iar lui îi place muzica. Spune că prin muzică ne-am apropiat de comuniune mai mult decât prin orice altceva din ce ştie el despre noi.

— Comuniune? ridică Szili din sprâncene.

Un val de roşeaţă urcă pe faţa uscăţivă a Eloisei. Privea fix în podea, contorsionându-şi mâinile.

— Poate că nu-i ăsta cuvântul potrivit. Pace, armonie, unitate... Sau poate Dumnezeu?... Simt ce anume vrea el să spună, dar noi nu avem nici un cuvânt care să se potrivească exact pentru asta.

— Hmm... În fine, treaba ta este să-i întreţii buna dispoziţie. Căpitanul îi mai aruncă o privire şi simţi din nou acea repulsie pe care încercase mereu să şi-o reprime la vederea ei. În definitiv, din câte-şi putea da el seama, fata era destul de cumsecade, în felul ei stângaci şi inhibat de a fi. Dar, în schimb, cum arăta!... Slăbănoagă, cu picioare mari, cu nas mare, ochii bulbucaţi şi părul ca nişte funii încâlcite de culoarea prafului. Şi pe deasupra – asta era clar – nu se simţise niciodată în largul lui în prezenţa telepaţilor. Asta, de exemplu, pretindea că se poate înţelege cu Lucifer numai citindu-i direct în minte, dar puteai să ştii dacă aşa stau într-adevăr lucrurile?

Dar nu. Nu trebuia să gândească în felul ăsta. Senzaţia de a fi singur, senzaţia de a fi altfel, aici în spaţiul cosmic, ajungeau şi aşa ca să te zdrobească aproape sub apăsarea lor, aşa că nu mai era nevoie şi de suspiciune din partea semenilor.

Asta dacă Eloise Waggoner era într-adevăr o fiinţă omenească. Dar mai degrabă trebuie să fie un soi de mutant, sau aşa ceva, şi asta în cel mai bun caz. Nu poate să nu fie aşa ceva cineva care poate comunica gând la gând cu un vârtej de foc înzestrat cu viaţă.

— Şi ce muzică zici că i-ai pus? întrebă Szili.

— Bach. Concertul Brandenburgic nr. 3. Lui, lui Lucifer adică, nu-i plac astea moderne. Nici mie, de fapt.

Nici tu, după cum arăţi, hotărâ Szili în sinea lui. Iar cu voce tare:

— Ascultă, saltul îl facem peste cel mult o jumătate de oră. Nu ştim unde ne va duce. E pentru prima dată când cineva ajunge atât de aproape de o supernovă recent explodată. Tot ce putem şti cu siguranţă este că intensitatea radiaţiei va fi atât de puternică încât ne curăţă pe toţi, în cazul în care câmpurile de protecţie cedează. În rest, n-avem nimic pe care să ne putem baza, decât pe teorie. Şi un miez stelar în momentul colapsului gravitaţional este ceva care nu seamănă cu nimic din tot ce se petrece oriunde altundeva în Univers, aşa că mă întreb ce mai rămâne valabil şi din teoria asta pe care o ştim. Dar nu ne putem lăsa în voia reveriilor. Trebuie să fim pregătiţi pentru orice.

— Da, domnule. Şoptită, vocea parcă nu-i mai era aşa zgrunţuroasă.

Privirea căpitanului trecu dincolo de ea, dincolo de ochii imobili de şarpe ai aparatelor de măsură şi control, ca şi cum ar fi putut trece şi prin panourile de oţel din spatele lor, pentru a pătrunde direct în vidul spaţiului cosmic. Acolo unde – ştia fără să-l vadă – plutea Lucifer.

Imaginea crescu şi prinse contur în mintea lui: o minge de foc de douăzeci de metri în diametru, irizând în nuanţe de alb, roşu, auriu, albastru intens, linsă de flăcări încolăcindu-se ca şerpii în buclele Meduzei, o coadă ca de cometă pârjolind vidul până la o sută de metri în urmă-i, o lucoare în gloria strălucirii ei, o pară de foc ruptă din talpa iadului. Şi din multele griji care-l frământau, nu cea din urmă era la gândul că aşa ceva se ţine scai de nava lui.

Se crampona din toate puterile de explicaţiile ştiinţifice, deşi acestea abia dacă însemnau ceva mai mult decât nişte simple ipoteze. În sistemul de stele multiple Epsilon Aurigae, în fluxurile de gaze şi de energie care inundau acolo spaţiul, aveau loc fenomene ce nu puteau fi reproduse în nici un laborator. Ceea ce a însemnat formarea de compuşi organici simpli în oceanul primordial pentru evoluţia ulterioară a vieţii pe Pământ, acelaşi lucru îl vor fi însemnat, prin analogie, fulgerele globulare de pe vreo planetă a acelui sistem. În Epsilon Aurigae, magnetohidrodinamica făcuse ceea ce pe Pământ a făcut chimia. Apăruseră vârtejuri de plasmă stabilă, care apoi crescuseră mereu în dimensiune şi complexitate, devenind, după milioane şi milioane de ani, ceva ce nu putea fi denumit altfel decât organism. O formă de viaţă compusă din ioni, nuclee atomice şi câmpuri de forţă. O formă de viaţă al cărei metabolism consuma electroni, nucleoni, raze X; o formă de viaţă capabilă să-şi menţină configuraţia un timp mai îndelungat, timp de-o viaţă: capabilă să se reproducă şi să gândească.

Să gândească ce? Ce anume? Cei câţiva telepaţi care reuşiseră să intre în comunicare cu auriganii, cei care primii dezvăluiseră omenirii de pe Terra faptul însuşi că auriganii există, nu dăduseră nici ei, niciodată, explicaţii prea clare. Erau ei înşişi, o adunătură cam dubioasă.

Aşa încât căpitanul Szili zise:

— Aş vrea să-i comunici ceva din partea mea.

— Da, domnule. Eloise dădu mai încet muzica la magnetofon. Axa privirii i se destabiliză. Urechile-i recepţionau cuvintele căpitanului, iar creierul (cât de eficient va fi fost ca transductor?) transmitea mai departe sensul acestor cuvinte în afara navei, către cel care-o însoţea, purtat de propria-i propulsie reactivă.

— Ascultă, Lucifer! Ştiu că ai mai auzit asta de multe ori, dar vreau să mă asigur că înţelegi până la capăt. Psihologia ta trebuie să fie foarte străină de a noastră. Atunci de ce ai acceptat să vii cu noi? Iată ce nu ştiu. Tehnicianul nostru, Waggoner, spune că eşti mânat de curiozitate şi spirit de aventură. Acesta să fie tot adevărul?

Dar nu asta contează acum. Într-o jumătate de oră facem saltul. Ne vom

apropia la cinci sute de milioane de kilometri de supernovă. De-acolo începe rolul tău. Tu poţi pătrunde acolo unde noi nu îndrăznim, poţi observa ceea ce noi nu putem, poţi să ne spui mai mult decât ne vor semnala vreodată instrumentele noastre. Dar mai întâi trebuie să verificăm dacă putem rămâne pe orbită în jurul stelei. Asta te priveşte şi pe tine. Morţi, oamenii n-o să te mai poată duce înapoi acasă.

Prin urmare. Pentru ca să te cuprindem şi pe tine în câmpul de salt fără să-ţi dezintegrăm corpul, va trebui să deconectăm ecranele de protecţie. Vom intra într-o zonă de radiaţie letală. Va trebui să te îndepărtezi imediat de navă, căci vom pune în funcţiune generatorul de protecţie la şaizeci de secunde după efectuarea trecerii. Apoi va trebui să cercetezi împrejurimile. Riscurile pe care va trebui să le ai în vedere...

Szili le enumeră.

— Acestea sunt doar cele pe care le putem prevedea în acest moment. Dar s-ar putea să dăm şi peste alte mizerii, pe care nu le-am prevăzut. Dacă întâlneşti ceva ce-ar putea fi un pericol, te întorci imediat, ne dai de ştire şi te pregăteşti pentru saltul înapoi în locul în care ne aflăm acum. Ai înţeles? Repetă ordinul.

Cuvinte sacadate începură să iasă din gura Eloisei. Era o repetare corectă a ordinului, dar oare cât lăsa ea deoparte din ce recepţiona?

— Foarte bine. Szili rămase indecis un moment. Acum puteţi continua cu concertul dacă vreţi. Dar la ora zero fără zece minute întrerupeţi totul şi fiţi gata.

— Da, domnule. Nu privea spre el. Nu părea să privească undeva anume.

Ritmul paşilor lui răsună apăsat îndepărtându-se pe coridor, apoi se stinse.

— De ce-a mai spus încă o dată acelaşi lucru? întrebă Lucifer.

— Îi e frică, zise Eloise.

— ?...

— Presupun că tu nu ştii cum e frica, zise ea.

— Poţi să-mi arăţi cum e?... Nu, mai bine nu. Simt că ţie îţi face rău. Nu vreau să-ţi facă rău ceva.

— Oricum, nu poate să-mi fie frică atunci când mintea ta o cuprinde pe-a mea.

(Un val de căldură o cuprinse. Căldură şi bucurie, dezmierdată de-o flacără pâlpâitoare alunecând blând şi cald peste Tata-mă-lua-de-mână-când-eram-copil-şi-mă-ducea-în-zilele-de-vară-să-culegem-flori-de-câmp; peste tărie şi blândeţe şi Bach şi Dumnezeu.) Lucifer descrise în

viteză o volută exuberantă în jurul navei, lăsând în urmă-i o trenă de scântei.

— Mai gândeşte flori. Te rog.

Ea încercă din nou.

— Arată ca nişte (o imagine, pe care creierul omenesc s-o poată cât-de-cât concepe, închipuind fântâni ţâşnind mirific în eflorescenţe de raze gamma scăldate în lumină, peste tot lumină). Dar aşa-s de fragile. Aşa-s de dulci şi trecătoare.

— Nu-nţeleg cum de poţi înţelege, şopti ea.

— Înţelegi tu şi pentru mine. Înainte de-a veni tu, eu n-am avut parte de asemenea lucruri la care să ţin.

— Ai în schimb atâtea altele. Încerc să le-nţeleg şi eu odată cu tine, dar mă tem că nu-s făcută să-mi dau seama ce e o stea.

— Nici eu nu-s făcut să-mi dau seama ce e o planetă. Şi totuşi noi doi ne putem atinge unul pe altul.

Obrajii i se aprinseră din nou. Năvala gândurilor întreţesându-se contrapunctic cu ritmul maiestuos al muzicii.

— De-asta am venit cu voi, ştiai? Pentru tine. Eu sunt făcut din foc şi din eter. Eu n-am simţit niciodată răcoarea apei şi nici consistenţa pământului, până când nu mi le-ai arătat tu. Tu eşti lumina lunii iluminând oceanul.

— Nu, nu aşa, zise ea. Te rog.

Nedumerire:

— De ce nu? Bucuria doare? Nu eşti obişnuită cu ea?

— Cred că... da, cred că ai dreptate. Îşi smuci pe spate capul:

— Nu! La naiba, dacă-mi pare rău de ceva!

— De ce să-ţi pară rău? Nu-i a noastră oare toată această realitate care ne-aşteaptă să fim în ea, plină de lumină şi de armonie?

— Da, aşa e. Pentru tine aşa e. Învaţă-mă şi pe mine.

— Dacă mă-nveţi şi tu pe mine, la rândul tău...

Aici, gândul se întrerupse. Rămase însă ceva, un alt fel de contact, o punte a gândurilor nespuse în cuvinte, aşa cum îşi imagina ea că preferă să stea de vorbă între ei cei ce se iubesc.

* * *

Rămase cu privirea ţintă la faţa ciocolatie a lui Motilal Mazundar, fizicianul expediţiei, care se oprise în pragul cabinei.

— Ce doreşti?

— Nimic, domnişoară Waggoner, răspunse el surprins, doar să văd dacă totul e-n regulă.

Ea-şi muşcă buzele. Dintre toţi, el îşi dăduse cel mai mult silinţa să fie amabil cu ea.

— Iartă-mă, spuse ea. N-am vrut să mă răstesc la tine. Nervii.

— Cu toţii suntem cu nervii în pioneze, zâmbi el. Oricât ar fi de interesantă aventura asta, dar tot mai bine o fi când ajungem acasă, ce zici?

Acasă, îşi aminti ea: patru pereţi de apartament şi dedesubt vacarmul străzii. Cărţi şi televizor. Ar putea prezenta o comunicare la următoarea sesiune ştiinţifică, dar desigur nimeni n-o s-o invite şi la agapa care urmează.

Oare-s chiar aşa de respingătoare? se întrebă ea. Ştiu că nu arăt prea grozav, dar cel puţin îmi dau silinţa să fiu agreabilă şi interesantă. Poate-mi dau chiar prea multă silinţă.

— Cu mine, nu, nu-i prea multă, zise Lucifer.

— Tu eşti altfel, îi răspunse ea.

— Poftim? clipi nedumerit Mazundar.

— Nu, nimic, zise ea repede.

— Uite la ce m-am gândit, spuse Mazundar făcând un efort de conversaţie. Probabil că Lucifer se va apropia foarte mult de supernovă. În cazul ăsta, vei mai putea menţine contactul cu el? Efectul de dilatare a timpului n-o să decaleze oare prea mult frecvenţa gândurilor lui?

— Ce dilatare a timpului? se sili ea să zâmbească. Eu nu-s fizician. Nu-s decât o bibliotecă oarecare, dar s-a întâmplat să-mi descopăr talentul ăsta spontan.

— Cum, nu ţi-a spus nimeni? Eu nici nu... eu credeam că toată lumea ştie. Un câmp gravitaţional intens afectează timpul exact aşa cum se întâmplă în cazul vitezelor extrem de mari. În linii mari vorbind, tot ce se-ntâmplă decurge mai lent decât în spaţiul obişnuit. De asta lumina provenind de la o stea masivă tinde spre roşu. Iar miezul supernovei noastre înglobează aproape trei mase solare. Mai mult, a atins o asemenea densitate încât forţa de atracţie la suprafaţa ei e, pfui... nemaipomenit de mare. Aşa că după ceasul nostru contracţia la limita razei lui Scwarzschild va dura un timp infinit, va rămâne încremenită pentru totdeauna pe linia orizontului observabil, pe când un eventual observator aflat chiar pe stea ar asista la toată această contracţie într-un timp extrem de scurt.

— Raza lui Schwarzschild? Fii bun şi explică. Eloise îşi dădu seama că Lucifer vorbise prin ea.

— Atâta cât se poate explica fără matematică. Vezi tu, masa asta pe care

am venit s-o studiem e aşa de mare şi aşa de condensată, încât nici o altă forţă nu depăşeşte forţa gravitaţională. Nimic n-o poate contracara. De aceea procesul va continua până când nici o fărâmă de energie n-o să mai poată scăpa din sfera ei. Atunci steaua o să dispară pur şi simplu din univers. De fapt, teoretic contracţia trebuie să continue aşa până la atingerea volumului zero. Desigur, cum ţi-am mai spus, din punctul nostru de vedere asta necesită un timp infinit. Şi-apoi, teoria neglijează nişte consideraţii de mecanică cuantică ce intră în joc spre sfârşitul procesului. Aici lucrurile nu-s încă pe deplin elucidate. Tocmai expediţia noastră o să aducă, sper, noi date pentru elucidarea lor, adăugă Mazundar ridicând din umeri. În orice caz, d-şoară Waggoner, întrebarea pe care mi-o puneam este dacă decalarea de frecvenţă care decurge de-aici n-o să-l împiedice pe prietenul nostru să rămână în comunicare cu noi atunci când o să ajungă chiar în imediata apropiere a stelei.

— N-aş crede.

Tot Lucifer vorbise şi-acum, se folosea de ea ca de-o unealtă, şi niciodată până atunci nu ştiuse ea ce bine e să se folosească astfel de tine cineva care ţine la tine.

— Telepatia nu e un fenomen de undă. Nu poate fi o undă din moment ce se transmite instantaneu. Şi nici nu pare să fie limitată de distanţă. Este, mai degrabă, un fenomen de rezonanţă. Odată ce vibrăm la unison, noi doi putem rămâne împreună peste toată nemărginirea cosmosului, şi nu ştiu să existe vreun fenomen material care să stea stavilă între noi.

— Da, înţeleg. Mazundar o privi lung. Mulţumesc, mai spuse el, stânjenit. Eu... trebuie să mă duc şi eu acum la postul meu. Noroc. Ieşi precipitat, fără să mai aştepte vreun răspuns.

Eloise nici nu luă seama la plecarea lui. Mintea-i devenise o torţă arzând şi-un cântec răsunând.

— Lucifer! strigă ea cât o ţinea vocea. E-adevărat?

— Cred că da. Toţi cei din seminţia mea sunt telepaţi, aşa că noi ştim despre lucrurile astea mai multe decât ştiu ai voştri. Experienţa noastră ne îndreptăţeşte să credem că nu există limite.

— Şi-o să poţi rămâne mereu cu mine? O să rămâi cu mine pentru totdeauna?

— Dacă aşa vrei tu, bucuria va fi a mea.

Bulgărele de foc se avântă în arcuri şi piruete, creierul de foc râdea de bucurie, gâlgâind:

— Da, Eloise, aşa de mult aş vrea să rămân cu tine mereu. Nimeni, niciodată până acum... Exult. Exult. Exult.

Ţi-au dat un nume mai bun decât ar fi crezut vreodată, vru ea să spună, şi poate că şi spuse. Credeau că-ţi iau numele în râs, credeau că dacă-ţi dau numele diavolului o să te înjosească şi-o să te micşoreze ca să se simtă ei mai mari. Dar Lucifer nu e adevăratul nume al diavolului. Lucifer înseamnă Cel Ce Aduce Lumină. Există o rugăciune latină în care însuşi Christ e invocat sub numele de Lucifer. Iertare mie. Doamne, dar cum aş putea să tac aceasta? Mâniatu-te-am oare? Iată, acesta nu-i creştin, dar cred că nici n-are nevoie să fie, cred că niciodată n-a ştiut ce-i păcatul, Lucifer, Lucifer.

Şi trimise muzica să-şi ia zborul în spaţiu, până-n ultima clipă cât mai putu s-o trimită. Nava făcu saltul. Dintr-o singură schimbare a parametrilor de contur ai lumii, traversă douăzeci şi cinci de ani-lumină spre nimicire.

* * *

Fiecare resimţi saltul în felul său, în afară de Eloise, care rămase tot timpul cu Lucifer.

Simţi şi ea zguduitura şi auzi ţipătul de suferinţă al metalului, simţi în nări iz de ozon şi de arsură şi se prăvăli în golul fără fund al imponderabilităţii. Ameţită, găsi pe dibuite butoanele intercomului. Cuvinte întrerupte de pârâituri: „...explodat dispozitivul... dereglat forţa de frânare electromotorie... de unde vrei să ştiu la cât să fixez drăcia asta?... rămâneţi la posturi, toată lumea rămâne la posturi...” Şi urletul sirenei de alarmă care acoperă totul.

Intră în panică, dar apoi se agăţă din toate puterile minţii de crucifixul de la gât şi de proiecţia mentală a lui Lucifer. Şi-atunci, sigură pe puterea lui, ea hohoti de orgoliu.

El se îndepărtase de navă imediat după încheierea saltului. Acum gravita şi el pe aceeaşi orbită. De jur împrejur, nebuloasa proiecta în spaţiu curcubeie în perpetuă schimbare. Pentru Lucifer, *Raven* nu era cilindrul de metal pe care l-ar fi văzut ochii oamenilor, ci o mirifică scânteie multicoloră, ecranul de protecţie reflectând întreg spectrul. În faţă se zărea miezul supernovei, minuscul de la această distanţă, dar nemilos de luminos.

— Să n-ai teamă (o dezmierda). Înţeleg tot ce văd. Turbulenţa cuprinde încă totul, n-a trecut mult de la explozie. Saltul ne-a adus într-o zonă în care plasma este extrem de densă. Rămas neprotejat în momentul de dinaintea restabilirii câmpului de protecţie, generatorul vostru principal din exteriorul navei a fost scurt-circuitat. Dar sunteţi în siguranţă. Puteţi trece la reparaţii. Iar eu, eu mă scald într-un ocean de energie. Niciodată nu m-am mai simţit aşa plin de viaţă. Hai, vino să înoţi pe valuri alături de mine.

Glasul căpitanului Szili o smulse din euforie şi-o readuse brutal înapoi:

— Waggoner! Spune-i aurigănului să se pună pe treabă. Am detectat o sursă de radiaţii pe un segment al orbitei de intersectare, şi s-ar putea ca ecranul nostru să nu reziste.

Îi dădu coordonatele.

— Ce se-ntâmplă acolo?

Pentru prima dată Eloise îl simţi pe Lucifer neliniştit. Acesta se înscrise pe o traiectorie curbă şi se îndepărtă rapid de navă.

Nu trecu mult şi îi intercepta din nou gândul, deloc redus în intensitate. Nu găsea cuvintele ce-ar fi putut descrie magnifica splendoare pe care-o contempla odată cu el: o sferă de gaz ionizat măsurând milioane de kilometri, saturată de o luminiscenţă orbitoare şi brăzdată din toate părţile de violente descărcări electrice, detunând şi sfâşiind învelişul aburos prin care se străvedea inima dezgolită a stelei. În spaţiul aproape vid, întreaga vâltoare era lipsită de cel mai mic zgomot şi, cu toate că standardele mărginite ale Pământului îi spuneau că nu poate fi aşa, ea îi auzea tunetul şi-i simţea furia cu care scuipa foc.

Apoi el vorbi iarăşi prin glasul ei:

— O masă de materie expulzată în urma exploziei. Probabil şi-a pierdut viteza radială din cauza frecării şi modificării parametrilor statici şi a fost antrenată pe o orbită de tip cometar, păstrându-şi coeziunea un timp datorită potenţialelor interne. E ca şi cum soarele acesta ar mai încerca încă să dea naştere la planete...

— O să ne lovească înainte de a fi pregătiţi să accelerăm, spuse Szlli, înainte de-a ne putea reâncărca ecranul de protecţie. Faceţi-vă rugăciunile, care le ştiţi.

— Lucifer! strigă fața, căci ea nu voia să moară, dacă el avea să rămână în viaţă.

— Cred că pot să-i deviez cursul atât cât e nevoie, îi spuse el cu o înverşunare pe care nu i-o cunoscuse până acum. Propriile mele câmpuri, să se întretaie cu ale viiturii; energie liberă am de unde sorbi, oricâtă; şi o configurare instabilă; da, poate că reuşesc să fac ceva pentru voi, să vă ajut. Dar ajută-mă şi tu, Eloise. Luptă şi tu alături de mine.

Se avântă, lumină strălucind, asupra dihaniei de foc.

Şi Eloise simţi cum electromagnetismul haotic al acesteia îşi înfige ghearele în electromagnetismul lui Lucifer. Îl simţi zvârlit şi sfâşiat. Durerea era a ei. El se lupta să-şi menţină propria coeziune, iar lupta era a ei. Se încleştară unul de altul, auriganul şi norul de gaz. Forţele din care era constituit acţionau asemeni unor braţe; cu puterea ce se revărsa din propriul lui miez remorcă acea masă enormă dar rarefiată, târând-o după sine înspre torentul magnetic ce izvora din soare; înghiţea lacom atomii întâlniţi în cale pentru a-i azvârli apoi cu putere în urmă, până ce această urmă rămase însemnată printr-o jerbă de scântei de-a curmezişul cerului.

În cabina ei de la bordul navei, bătând sălbatic cu pumnii în masă, ea-şi aduna toată bunăvoinţa de-a trăi şi-a supravieţui de care era în stare, pentru a i-o trimite lui.

Aşa se scurseseră orele, una după alta.

Într-un târziu, la capătul luptei şi al puterilor, el îi trimise un mesaj a cărui slabă pâlpâire ea abia o putu prinde:

— Victorie.

— A ta, spuse ea, sugrumată de plâns.

— A noastră.

Pe ecranele aparatelor, oamenii văzură moartea luminoasă ocolindu-i şi trecând mai departe. Izbucniră urale.

— Întoarce-te, se rugă Eloise.

— Nu pot. Sunt secătuit de puteri. Suntem contopiţi unul într-altul, norul şi cu mine, şi ne prăvălim amândoi aşa, în direcţia stelei. (Apoi, ca o mână rănită întinsă spre ea s-o mângâie). Dar să nu-ţi fie teamă pentru mine. Pe măsură ce ne apropiem de stea pot sorbi puteri noi din combustia ei, pot absorbi substanţă proaspătă din masa nebuloasei. Va trebui să rezist forţei de atracţie rotindu-mă un timp în spirale. Dar nu pot să dau greş. Cum aş putea să nu mă mai întorc la tine, Eloise? Să mă aştepţi. Încearcă acum să te odihneşti. Încearcă să dormi.

Camarazii o luară şi-o duseră la infirmeria de la bordul navei. Iar Lucifer îi trimise acolo vise cu flori de foc cu mireasmă de mirt şi-i trimise în vis stelele şi sorii unde era casa lui.

Dar în cele din urmă ea se trezi din somn, ţipând. Medicul fu nevoit să-i

administreze doze mari de sedative.

* * *

El însă nu-şi dăduse seama cu adevărat ce înseamnă să te vezi pus faţă-n faţă cu o gravitaţie atât de înfricoşătoare încât chiar spaţiul şi timpul erau distorsionate în preajmă.

Viteza îi crescu vertiginos. Dar asta doar el putea s-o vadă: văzută de la bordul lui *Raven,* căderea lui dură mai multe zile. Proprietăţile materiei erau acolo schimbate. Aşa că se dovedi a fi peste puterile lui să se ejecteze şi să accelereze destul de tare pentru a se desprinde din gheara acelei imense gravitaţii.

Un torent de radiaţii, nuclee atomice în stare liberă, particule subatomice care atunci se năşteau şi mureau şi se năşteau din nou – tot acest potop trecea prin el şi-i zdrenţuia corpul de foc şi pară. Şi-i răzuia substanţa, strat după strat. Miezul supernovei era un delir alb în faţa lui. Pe măsură ce se apropia de el, miezul se micşora, tot mai mic şi tot mai dens, tot mai orbitor strălucind, până la punctul şi dincolo de punctul la care strălucirea însăşi încetează să mai însemne ceva. În cele din urmă, forţele de gravitaţie puseră definitiv pe el gheara lor grea.

— Eloise! mai apucă el să strige, în agonia dezintegrării. Ajutor, Eloise!

Şi steaua îl înghiţi cu totul. Masa îi fu dispersată pe distanţe infinit de mari, comprimată la dimensiuni infinit de mici, şi astfel dispăru din existenţă.

* * *

Nava mai rătăci multă vreme prin spaţiu, spre alte destinaţii şi frontiere. Căci mai erau încă atâtea de descoperit.

Căpitanul Szili o vizită pe Eloise la infirmerie. Fizic începuse să-şi revină.

— Un om adevărat, aş putea spune, declară el pe fondul sonor al maşinilor funcţionând în surdină. Şi încă şi aşa aş spune mai puţin decât merită. Nici măcar nu eram de-ai lui, şi şi-a dat viaţa ca să ne salveze.

Ea îi aruncă o privire nefiresc de uscată şi pustie. Căpitanul abia reuşi să-i desluşească răspunsul:

— *Este* un om adevărat. Doar are şi el un suflet nemuritor, nu?

— Da... sigur că da... dacă crezi în nemurirea sufletului, sigur că da, pot să-ţi dau perfectă dreptate.

Ea scutură din cap:

— Şi-atunci de ce nu poate să-şi afle odihna?

El se uită în jur, căutându-l din priviri pe medic, dar îşi dădu seama că erau doar ei doi singuri în strâmta încăpere metalică.

— Ce vrei să spui? Făcu un efort ca s-o liniştească, bătând-o uşor pe dosul palmei. Da, ştiu, ţi-a fost un prieten bun. Şi totuşi. În fond cred c-a avut o moarte uşoară. Rapidă, curată: aş vrea să am şi eu parte de un asemenea sfârşit.

— Pentru el... da, cred că aşa a fost. N-avea cum să fie altfel. Da, dar... Nu mai putu continua. Brusc, îşi puse palmele peste urechi:

— Nu mai spune nimic! Te rog!

Szili îngăimă ceva nedesluşit s-o liniştească şi se grăbi să iasă din încăpere. Pe culoar se întâlni cu Mazundar.

— Cum se simte? întrebă fizicianul.

Căpitanul se încruntă:

— Nu prea bine. Sper să nu se prăbuşească de tot până ajungem cu ea la un psihiatru.

— De ce, ce nu-i în regulă?

— Are senzaţia că-l mai aude şi-acum.

Mazundar îşi izbi pumnul în palma celeilalte mâini.

— Şi cât am sperat să nu se-ntâmple aşa, oftă el.

Szili se încordă şi rămase în aşteptare.

— Îl aude, spuse Mazundar. E cât se poate de clar că-l aude.

— Cu neputinţă! Doar e mort!

— Nu uita de dilatarea timpului, răspunse Mazundar. Căderea şi moartea au fost fulgerătoare, e-adevărat. Dar asta în timpul supernovei. Care nu-i acelaşi cu al nostru. Pentru noi, prăbuşirea finală a stelei durează un număr de ani infinit. Iar telepatia nu cunoaşte limite de distanţă.

Fizicianul o luă din loc. Îndepărtându-se grăbit de cabina aceea.

— Asta este. Va rămâne cu ea pentru totdeauna.

Traducearea:
Ioana Robu